

החשכה ברורה כשמש

אוצר: שמחה שירמן

אבי גנור / אורי גרשוני / אורית טוכמן / אורית צוקרמן / איילת השחר / אנה ים / גלעד אופיר / דרור דאום /

ורדי בוברוב / זואי גרינדאה / יעלי גבריאלי / לי ינור / מאיר רקוץ' / מיכה קירשנר / מקס אפשטיין / רוני סתר /

רמי מימון / רני פרדס / שגית זלוף נמיר / דן לב / עילית אזולאי / פסי גירש

- את שמות האמנים להוציא ולהדפיס כמדבקה בטור או שני טורים לצד הטקסט בגודל הפונט של שם התערוכה

יצירת אמנות, שיר, חומר וגוף מתבונן נפגשים בחלל הגלריה כתערוכה. זו יכולה להיות פתיחה מוכרת של אגדה או סיפור. פתיחה שכזו, המתארת בפשטות את מצב הדברים, מעוררת שאלות הן ביחס ל"נפגשים"- שכן פגישה יכולה להיות פגישה מתוכננת או פגישה מקרית - והן ביחס להתפתחות הסיפור ולמשמעות המתפרשת מתוך הדברים והקשרים שביניהם.

עולות בזיכרוני מילותיו של ג'ושו, מורה זן שאמר:

"אם תשאל מה מלמד ג'ושו, אמור רק – כשקר קר וכשחם חם".

(מתוך: ספר הזן של ג'ושו, תרגם מבוא והערות יואל הופמן, הוצאת בבל)

גם המשורר נתן אלתרמן כותב באחד משיריו:

"לא כל שורה הרומזת רמז

העיר היא עיר, הרחוב רחוב.

האור הוא אור, החשכה ברורה כשמש"

(מתוך: חגיגת קיץ, הוצאת הקיבוץ המאוחד)

גם ג'ושו וגם אלתרמן, מזרח ומערב, אומרים לנו כל אחד בדרכו, לקבל את הדברים כמות שהם ולא תמיד לחפש משמעויות או כוונות נסתרות. אבל מה היא הקבלה הזו? מה הוא קר ומה הוא חם ומה זה להיות ברור כשמש? על כך כותב אלתרמן בהמשך השיר:

"העיר היא עיר אף כי ברור שלעיתים

העיר היא איש והאיש הוא זמן והזמן הוא קיץ"

נניח לרגע לדברים כפי שהם ונעבור אל ספור המעשה . פגשתי לאחרונה במעבדה של'ברומייד'
בחומר חדש ובטכניקה חדשה של הדפסות. מדובר התהליך של הטמעת דימוי לתוך לוח אלומיניום (Metal print). התעורר בי עניין להפגיש אמנים עם החומר החדש ולבדוק איך הסינתיזה שבין הדימיון
היוצר של האמן ואיכות החומר המדובר תתפתח לכדי יצירה בעלת אופי ייחודי.
פניתי לאמנים והזמנתי אותם ללמוד ולחוות את הטכניקה החדשה ולייצר עבודה המשמרת בתוכה
את שפתם. אהבתי לשירה ורצוני לעורר סערה שקטה במפגש שבין הדימוי הנוכח למילה הכתובה
הביאה אותי אל המשוררת חגית גרוסמן ואל שיריה. משהסכימה לקחת חלק בהרפתקאה הזו,
ביקשתי מן האמנים המשתתפים בתערוכה לבחור, מתוך שיריה של חגית, שיר או קטע שיר שהם
מוצאים בו עניין.

זהו איפוא המהלך. מהלך בהיר. בהירות המאפשרת מרחב לבלתי צפוי, לאקראי. ואילו הגוף
המתבונן? הגוף המתבונן צריך שיהיה שותף להתכנסות הזו של מראות ושל קולות. צריך שיהיה
רואה ומקשיב, פתוח ונכון למסע האינסופי ברחובות "הערים הסמויות מן העין" (איטלו קאלווינו), צריך
שהיה חשוף בעונג לקור ולחום, לאור ולחושך וכשתושג ההבנה העמוקה שהקור הוא קור והחושך
הוא חושך, תתפנה התודעה לשאול מה הוא האור ומה הוא החושך, מה הוא הקור ומה הוא החום.

"בכל מקום נסתם חור
כל חלל פתוח מקבל אות
צילה ושתיקה.
כל מי שהפסיק יאמר להפסיק
כל מי שהפסיק יאמר שאי אפשר
להשען על זה"
(מתוך "רעד העיר" / חגית גרוסמן)

שמחה שירמן, מרץ 2016